

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.368/2017/4. szám

A Debreceni Ítéltábla a dr. ... jogtanácsos és dr. ... főtitkár által képviselt felperes neve (cím) felperesnek - az előbb személyesen eljáró, majd a F. R. Szakszervezet Jogsegély Szolgálata (cím, ügyintéző: dr. ... jogtanácsos) által képviselt alperes neve ny.-i (cím) lakos alperes ellen tagdíj megfizetése iránt indított perében a Nyíregyházi Törvényszék 1.P.21.598/2016/13. számú ítélete ellen a felperes által 16. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 5 000 (ötezer) forint fellebbezési eljárási költséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

A felperest a Szekszárdi Törvényszék 2004. október 7-én jogerőre emelkedett Pk...../2004. számú végzésével vette nyilvántartásba. A szakszervezet 2010. szeptember 24-i keltezésű, a Tolna Megyei Bíróság Pk...../2004/24. számú végzésével nyilvántartásba vett és 2013. május 5-ig hatályos alapszabálya 33. pontja úgy szól, hogy „a tagsági viszony megszűnik:

- a) a tag által a szakszervezet felé tett írásbeli kilépési nyilatkozatával,
- b) a tag halálával,
- c) a tagdíj három havi önhibából történő nemfizetésével,
- d) kizárással.

Amennyiben három havi tagdíj nemfizetés megállapítása után a felszólítást követő 8 munkanapon belül a tag nem rendezi hátralékát, automatikusan törölni kell a nyilvántartásból".

Az alperes rendőr törzsőrmesterként 2009. szeptember 28-án lépett be a szakszervezetbe a belépési nyilatkozat kitöltésével, s nyilatkozott arról is, hogy a tagdíj fizetésére vonatkozó kongresszusi határozatnak eleget tesz.

Az alperes által fizetendő tagdíj 2015. december 31-ig havi 1 000 forint, 2016. január 1-től havi 1 500 forint volt. Az alperes munkáltatója 2011. december 31-ig a havi tagdíjat levonta az

illetményből, a 2012. január 1-jétől hatályos jogszabályváltozás következtében erre már nem volt lehetőség, ám az alperes 2012. január 1-jétől tagdíjfizetési kötelezettségének nem tett eleget.

A felperes 2016. július 27-én hívta fel az alperest, hogy a 2012. és 2016. közötti években elmulasztott tagdíjfizetési kötelezettségének tegyen eleget és 58 500 forintot kamataival együtt fizessen meg a szakszervezetnek.

Az alperes 2016. augusztus 5-i keltezésű, a felperes főtitkárához címzett „nyilatkozat a szakszervezetből való kilépésről” című nyomtatványon bejelentette, hogy a tagsági viszonyát meg kívánja szüntetni, a szakszervezetből 2016. augusztus 5-től kilép. Közölte, hogy nem rendelkezik TMRSZ igazolvánnyal, mivel azt a korábban megküldött kilépési nyilatkozatával együtt 2012. január 1-jén megküldte.

A fizetési meghagyással indult, majd a kötelezett ellentmondása folytán perré alakult eljárásban a felperes 58 500 forint, ennek 2014. április 16-tól járó kamatai és a perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Hivatkozott az alapszabály 35. pontjára, előadva, hogy annak megfelelően küldött fizetési felszólítást az alperes részére, akinek tagsági viszonya 2016. augusztus 9-ig, a kilépési nyilatkozata megérkezéséig folyamatosan fennállt. Ennek ellenére tagdíjfizetési kötelezettségének nem tett eleget, ezért köteles a hátralékot kiegyenlíteni.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes költségben való marasztalását kérte. Azzal védekezett, hogy tagsági viszonya már a 2012. január 1-jén megküldött kilépési nyilatkozatával megszűnt, így tagdíj hátralékot sem halmozhatott fel. A felperes által megjelölt tagdíj összegét egyébként nem vitatta. Utalt arra, hogy a szakszervezet nem tartotta be az alapszabálya szerint a kizárással kapcsolatos kötelező eljárási rendet.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest (elírás folytán a felperest), hogy fizessen meg a felperesnek (elírás folytán az alperesnek) 3 000 forintot, ennek 2012. február 15-től járó kamatát. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította, s kimondta, hogy a peres felek maguk viselik az eljárással felmerült költségeiket, míg a le nem rótt kereseti illetéket az állam viseli.

A határozata indokolásában kifejtette, hogy az alperes nem vitatta, hogy 2012. január 1-jétől tagdíjat nem fizetett a felperes részére, s nem vitatta a tagdíj összezszerűségét sem. A Pp. 164. § (1) bekezdése értelmében őt terhelő bizonyítási kötelezettségnek azonban nem tett eleget, nem tudta igazolni, hogy 2012. januárjában tagsági viszonyát kilépéssel megszüntette volna. Hangsúlyozta, hogy a jogvita elbírálására a 2010. szeptember 24-i keltezésű alapszabály rendelkezéseit kell alkalmazni. Idézte a létesítő okirat 33/c. pontját, hangsúlyozva, hogy a szerint három havi tagdíj nemfizetés esetén automatikusan törölni kell a tagot a nyilvántartásból, akkor is, ha a szakszervezet a későbbiekben felszólítja tagját a hátralék rendezésére, ám az nem jár eredménnyel. Ebből következően az alperes tagsági viszonya legkésőbb 2012. március 31-én törléssel megszűnt. Az alapszabály ezen egyértelmű rendelkezésére figyelemmel alaptalannak találta a felperes arra való hivatkozását, hogy a tagdíj nemfizetése automatikusan nem eredményezheti a tagság megszűnését. Rámutatott, hogy az alperes tagsági viszonyának 2012. március 31-ével törléssel való megszűnése miatt nem volt jelentősége a 2016. augusztus 5-i kilépési nyilatkozatának, mert azt tagsági viszonnyal nem rendelkező személy tette. Mindezekre figyelemmel a felperes követelését a 2012. január 1. és március 31. közötti három hónapra találta alaposnak, ezért kötelezte az alperest az elmaradt 3 000 forint tagdíj középátlagos időtől számított kamataival együtt történő megfizetésére. A Pp. 81. § (1) bekezdésében írtakra tekintettel rendelkezett úgy, hogy a peres felek a perrel felmerült költségeiket maguk viselik. Mivel a felperest nyilatkozata szerint az illetékekről szóló

1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés d) pontja alapján személyes illetékmentesség illeti, kimondta, hogy a le nem rótt kereseti illetéket az állam viseli.

Az ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen kérte az ítélet megváltoztatását és az alperes kereset szerinti marasztalását, másodlagosan indítványozta a törvényszék határozatának hatályon kívül helyezését és kötelezését a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára. A másodlagos fellebbezési kérelme indokaként hivatkozott arra, hogy a törvényszék nem tett eleget a Pp. 3. § (3) bekezdésében, illetve az 1/2009. (VI.24.) PK véleményben írt tájékoztatási kötelezettségének, ezzel az eljárás lényeges szabályait sértette meg. Kifogásolta, hogy az ítélet rendelkező részében a törvényszék felcserélte a peres feleket és a felperest kötelezte az alperes részére 3 000 forint megfizetésére. Érdemi álláspontjaként előadta, hogy az elsőfokú bíróság lényegében egy jogsértő, jogszabályellenes alapszabálybeli rendelkezésre alapította ítéletét, figyelemmel arra a több eseti döntéssel is alátámasztott bírói gyakorlatra, mely szerint a tagdíjfizetés elmaradása önmagában kizáráshoz vagy törléshez nem vezethet, szükséges a megfelelő eljárási rend létesítő okiratbeli rögzítése. Kiemelte, hogy a 2010. szeptember 24-i keltezésű alapszabály 33/c. pontja alapján ezért a felperes nem volt jogosult automatikusan megszüntetni az alperes tagsági viszonyát. Rámutatott, hogy a létesítő okirat értelmében három havi tagdíj nemfizetés után a szakszervezetnek nem volt kötelezettsége a kizárási eljárás megindítása. Értelmezése szerint az alperes tagsági viszonya csak 2016. augusztusában szűnt meg, az addig összegyűlt tagdíjhátralékot ezért köteles megfizetni.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes költségben való marasztalását kérte.

Az ítélet tábla erre irányuló fellebbezés hiányában nem érintette az elsőfokú bíróság ítéletének az alperest marasztaló rendelkezését a Pp. 253. § (3) bekezdésében írtakra figyelemmel.

A fellebbezést alaptalannak találta.

Az elsőfokú bíróság a jogvita elbírálásához szükséges mértékben a tényállást felderítette, a releváns tényeket ítéletében pontosan rögzítette, azok további kiegészítésére indokot az ítélet tábla nem talált. Mivel a perbeli vita - figyelemmel a felek nyilatkozataira is - a rendelkezésre álló tények alapján felmerült jogkérdésben való döntést igényelt, a törvényszék nem követett el eljárási szabálysértést, amikor a feleket a további bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, illetve a bizonyítás sikertelenségének következményeiről nem tájékoztatta. Erre tekintettel az ítélet tábla az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére tett indítványt alaptalannak találta.

Az elsőfokú bíróság helytállóan foglalt állást akkor, amikor hangsúlyozta, hogy az ügyben a szakszervezet 2010. szeptember 24-i keltezésű alapszabályának rendelkezéseit kell alkalmazni. Az alapszabálynak - egyebek mellett - elő kell segítenie a tag jogainak és kötelezettségeinek érvényesülését. A tagsági viszony létesítése és annak megszüntetése a szervezet tagjának diszkrecionális joga. A tagsági viszony megszűnésének eseteit a felperes 2010. szeptember 24-i alapszabálya 33. pontja sorolja fel. A létesítő okirat e pontjának c) alpontja szerint a tagdíj három havi önhibából történő nemfizetésével is megszűnhet a tagsági viszony, mert ez esetben a tagot - a fizetésre való felszólítást követő 8 munkanap elteltével - automatikusan törölni kell a nyilvántartásból.

A szervezet tagja a létesítő okirat rendelkezéseinek ismeretében dönt arról, hogy létesít-e tagsági viszonyt az adott szervezettel és az alapszabály rendelkezéseinek ismeretében dönt arról, hogy

eleget tesz-e tagdíjfizetési kötelezettségének vagy annak három hónapon át történő nem teljesítése esetén számol a tagsági viszonya megszűnésével.

Az alapszabálynak - melyet egyébként a szervezet tagjai alkotnak meg, s fogadnak el a döntéshozó szerv (közgyűlés, küldöttgyűlés, kongresszus stb.) ülésén hozott határozattal - a tag érdekeit kell védeni Ptk. 3:4. §. Amennyiben a szervezet tagja tagdíjfizetési kötelezettségének önhibáján kívül nem tett eleget, a fizetési kötelezettsége elmulasztása esetére a bírói gyakorlat elvárja a szervezettől, hogy szólítsa fel tagját a kötelezettsége teljesítésére és ha ez eredménytelen lenne, az esetben nyílik lehetőség a tagsági viszony megszüntetésére. Ez a gyakorlat, ez az elvárás a tag védelme érdekében alakult ki.

Abban az esetben viszont, ha a tag a szervezet felszólítására nem reagál, egyértelmű, hogy tagsági viszonyát nem kívánja fenntartani, azt meg akarja szüntetni és ennek módjaként nem a létesítő okirat által kínált más lehetőséget, például a kilépést választja, hanem annak tudatában hagy fel fizetési kötelezettségével, hogy annak következményeként a szervezet öt három hónap után automatikusan törli a nyilvántartásból.

A tagdíjhátralék kiegyenlítésére történő felszólítás eredménytelen volta esetén az alapszabály 33. pontjának nyelvtani értelmezése szerint is három havi nemfizetés után szűnik meg a tag tagsági viszonya, ami adott esetben 2012. március 31. Ez az időpont független attól, hogy a szakszervezet mikor észleli a tagja fizetési kötelezettsége elmaradását, mikor szólítja fel őt a „hátralék rendezésére”. Elfogadhatatlan az az eljárás, hogy mindaddig, míg a felszólító levélben írt határidő el nem telt, a tagsági viszony és a tagdíjfizetési kötelezettség is fennáll, mert ez nyilvánvalóan arra készítené a szakszervezetet, hogy minél később szólítsa fel tagját a tagdíj megfizetésére és így minél nagyobb összegű „hátralék” megfizetését igényelhesse. Az ítéltábla megítélése szerint - bár a tagdíjhátralék megfizetésére történő felszólító levél elküldésének idejére nincs sem jogszabályi, sem alapszabálybeli rendelkezés - elvárható az „észszerű” határidőn belüli felszólítás és a vitás kérdés mielőbbi rendezése annak érdekében, hogy a tagnyilvántartás adatai a valóságnak megfeleljenek.

A kizárási eljárással kapcsolatos előadásoknak a perbeli jogvita elbírálása szempontjából nincsen relevanciája, mert az alperes tagsági viszonya nem vitásan nem az alapszabály 33/d. pontjában írt okból szűnt meg.

Mindezekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel támadott részét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbezési eljárásban pervesztes felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes részére fellebbezési eljárási költség megfizetésére. E címen az alperes képviselőjének munkadíját számolta el, aki a képviselőt megbízási szerződés keretében látta el. A munkadíj összegét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése alapján állapította meg az ítéltábla.

A felperes személyes illetékmentességére tekintettel a le nem rótt fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 256/A. § (1) bekezdés f) pontja alapján bírálta el tárgyaláson kívül.

Debrecen, 2017. július 4.

Dr. Csiki Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Veszprémy Zoltán s.k. előadó bíró, Dr. Kocsis Ottilia s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

- kiadó -